

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

STROM

Mgr. Soňa Macháčková, Bc. Lenka Králová

30.8.2013

OBSAH

1	Identifikační údaje	1
1.1	Adresa	1
1.2	Zřizovatel školy	1
1.3	Ředitelka školy	1
1.4	Telefon	1
1.5	E-mail	1
1.6	Internetové stránky	1
1.7	Zpracoval/a.....	1
1.8	Název programu: STROM	2
1.9	Historie Mateřské školy	2
1.10	Platnost ŠVP	2
2	Charakteristika školy	3
2.1	Typ a velikost školy	3
2.2	Počet dětí a skladba tříd:	3
2.3	Budova mateřské školy	3
2.4	Zahrada Mateřské školy	4
2.4.1	Bylinková zahrádka	4
2.4.2	Zeleninová zahrádka	5
2.5	Okolí Mateřské školy	6
2.6	Spolupráce školy s rodiči a dalšími institucemi	7
2.6.1	Plán spolupráce s rodiči.....	7
2.6.2	Akce pořádané každý rok	7
2.7	Spolupráce s ostatními institucemi.....	9
3	Charakteristika vzdělávacího programu.....	11
4	Podmínky a organizace vzdělávání	13

4.1	Věcné podmínky	13
4.1.1	Prostory zahrady	13
4.1.2	Prostory budovy školy	14
4.2	Životospráva	15
4.2.1	Strava.....	15
4.2.2	Spánek po obědě	15
4.2.3	Pitný režim	15
4.2.4	Čištění zubů	15
4.2.5	Pobyt venku	16
4.2.6	Otužování dětí.....	16
4.2.7	Pohybové aktivity.....	16
4.2.8	Pravidelný denní rytmus.....	16
4.3	Psychosociální podmínky	17
4.4	Organizační chod školy.....	17
4.5	Řízení mateřské školy	18
4.6	Personální zajištění	18
4.7	Spoluúčast rodičů	19
4.8	Nabídka rozšiřujících zprostředkovaných činností	20
4.8.1	Keramika.....	20
4.8.2	Angličtina	20
4.8.3	Flétnička	20
4.8.4	Aerobik	20

5	Vzdělávací obsah	21
5.1	ZÁŘÍ.....	23
5.1.1	Nabídka tematických celků.....	23
5.1.2	Nabídka činností.....	23
5.1.3	Očekávané výstupy	24
5.2	ŘÍJEN	25
5.2.1	Nabídka témat	25
5.2.2	Nabídka činností.....	26
5.2.3	Očekávané výstupy	26
5.3	LISTOPAD.....	27
5.3.1	Nabídka témat	27
5.3.2	Nabídka činností.....	27
5.3.3	Očekávané výstupy	28
5.4	PROSINEC	29
5.4.1	Nabídka témat	29
5.4.2	Nabídka činností.....	29
5.4.3	Očekávané výstupy	30
5.5	LEDEN.....	31
5.5.1	Nabídka témat	31
5.5.2	Nabídka činností.....	31
5.5.3	Očekávané výstupy	32
5.6	ÚNOR.....	33

5.6.1	Nabídka témat	33
5.6.2	Nabídka činností.....	33
5.6.3	Očekávané výstupy	34
5.7	BŘEZEN.....	35
5.7.1	Nabídka témat	35
5.7.2	Nabídka činností.....	35
5.7.3	Očekávané výstupy	36
5.8	DUBEN.....	37
5.8.1	Nabídka témat	37
5.8.2	Nabídka činností.....	37
5.8.3	Očekávané výstupy	38
5.9	KVĚTEN.....	39
5.9.1	Nabídka témat	39
5.9.2	Nabídka činností.....	39
5.9.3	Očekávané výstupy	40
5.10	ČERVEN	41
5.10.1	Nabídka témat	41
5.10.2	Nabídka činností.....	41
5.10.3	Očekávané výstupy	42
6	Evaluace	43

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 ADRESA

Mateřská školka Lidice
Tokajická 160
273 54 Lidice, okres Kladno

Provoz mateřské školy: 7:00 – 16:30 hodin

1.2 ZŘIZOVATEL ŠKOLY

Obecní úřad Lidice, ul.10.června 1942, č.p. 161, LIDICE

Od roku 2003 má škola právní subjektivitu.

IČO: 71000631

1.3 ŘEDITELKA ŠKOLY

Mgr. Soňa Macháčková

1.4 TELEFON

312 245 532 (725 591 901 – ředitelka)

1.5 E-MAIL

Skolka.lidice@seznam.cz

1.6 INTERNETOVÉ STRÁNKY

www.ms-lidice.cz

1.7 ZPRACOVAL/A

Mgr. Soňa Macháčková, Bc. Lenka Králová

1.8 NÁZEV PROGRAMU: STROM

S – samostatnost

T- tolerance

R – radost

O – objevování

M - myšlení

1.9 HISTORIE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola vznikla jako jednotřídka přestavěním požární zbrojnice v roce 1972. Budova požární zbrojnice byla postavena v roce 1957 a Místnímu národnímu výboru v Lidicích byla předána k užívání v roce 1958.

K Mezinárodnímu dni žen (přesně 7. 3. 1972) byla slavnostně předána Budova požární zbrojnice pro užívání jako mateřská škola. Slavnostního otevření se účastnila manželka prezidenta republiky Irena Svobodová. První ředitelkou byla jmenována Jiřina Krausová. Hned o rok později se započalo s přístavbou tzv. odpočívárny, která sloužila k odpočinku dětí po obědě během poledního klidu. Stavba byla prováděna v akci „Z“, za brigádního přispění lidických občanů, převážně rodičů dětí navštěvujících mateřskou školu. S určitými potížemi byla odpočívárna dokončena v roce 1974.

V roce 1995 byl do mateřské školy zaveden plyn. V roce 1996 proběhla výměna žárovkových svítidel za zářivková a kuchyň byla vybavena plynovým sporákem.

V roce 2000 začala mateřská škola (do té doby jednotřídní) pracovat jako dvoutřídní, takže proběhlo dovybavení druhého oddělení (třídy) a na zahradu byly zakoupeny nové houpačka a skluzavka.

V září 2013 prošly prostory mateřské školy rozsáhlou rekonstrukcí. Obec Lidice financovala úpravy vnitřních prostor – nové rozvody elektřiny včetně nových svítidel, přístavbu vchodu a zhotovení nové šatny, vytvoření nového sociálního zařízení, výměnu podlahových krytin a úpravu vnitřního zdiva. Druhým zdrojem financí byla dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR. Z těchto prostředků byla pořízena nová okna, zateplení budovy a nová venkovní omítka.

1.10 PLATNOST ŠVP

Projednán na pedagogické radě: 27. 8. 2013

Zhotovení: v průběhu šk.roku 2012 - 2013

Platnost: od 1. 9. 2013

poslední aktualizace: srpen 2015

Školní vzdělávací program je zpracován se záměrem dlouhodobější vize jeho plnění, cca pět let. Zkušenosti však ukázaly, že jeho podoba nemusí být trvalá a konečná, může se měnit, vyvíjet a dotvářet podle aktuálních podmínek. Celý vzdělávací proces ovlivňují děti, pracovníci školy, rodiče a v neposlední řadě podmínky školy. Proto každý rok probíhá jeho aktualizace.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 TYP A VELIKOST ŠKOLY

Mateřská škola je přízemní budova o výměře 234 m² s nádvořím. Celková rozloha včetně zahrady je 749 m². Velikost vnitřních prostor - viz plánek v příloze.

2.2 POČET DĚTÍ A SKLADBA TŘÍD:

1. třída : 19 dětí od 3 do 4 let
2. třída : 20 dětí od 4 do 6 let

Na školní rok 2015 – 2016 byla škole udělena výjimka z povoleného počtu 35 na 39 dětí.

2.3 BUDOVA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Budova mateřské školy se nachází v centru obce. Mateřská škola vznikla jako jednotřídka přestavěním požární zbrojnice v roce 1972.

Od roku 2013 je budova školy zateplena a opatřena novými plastovými okny. Prostory školy jsou rozděleny na část pro personál, kde se nachází malá chodba, ze které je možný vstup do úklidové místnosti, dále na toaletu a do kuchyně. Další části budovy jsou určeny pro žáky školy. Nachází se zde dvě rozlehlé třídy, šatna, dvojce sociální zařízení a nově zbudovaná jídelna.

Prostory tříd odpovídají celkovému počtu 35 dětí. Třídy jsou věkově homogenní. Každá třída je uzpůsobena věku dětí, které jí navštěvují. První třída je pro děti mladší, od 3 do 4 let. Třída je útulná, prosvětlená a doplněna nižším nábytkem, aby děti tak měly přístup ke všem hračkám a pomůckám. Druhá třída je pro děti starší, kde se již výuka zaměřuje zejména na předškolní děti. Nachází se zde mnoho výukových materiálů, mapy, tematické pomůcky atd.

2.4 ZAHRADA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zahrada mateřské školy prošla v letech 2012-2013 rozsáhlejší rekonstrukcí. Ve spolupráci s Obecním úřadem jsme využili dotačního programu vypsaného ministerstvem pro místní rozvoj. Do akce byly zapojeny děti, rodiče i obyvatelé obce. Hlavní změnou bylo odstranění betonového vjezdu, který nebyl využíván a zatravnění této vzniklé plochy. Byla tím minimalizována možnost úrazu a rozšíření bezpečné hrací plochy pro děti. Dalším počinem bylo odstranění herních prvků, které nesplňovaly bezpečnostní kritéria a oprava stávajících prvků dle pokynů bezpečnostního technika. Na zahradě bylo vysazeno množství listnatých stromů, vybudovány záhony a postaven kompost.

Prostor zahrady považujeme za velice důležitou součást mateřské školy, která slouží k mnoha účelům:

- environmentální výchova - třídění odpadu, bio odpad
- výchova ke zdraví – zdraví životní styl, pěstování zeleniny, péče o rostliny a jejich využití v jídelníčku
- praktická výchova – péče o rostliny a zahradu, zalévání, hrabání, pletí, sázení
- rozumová výchova - znalosti o rostlinách, plodinách, proces růstu

2.4.1 BYLINKOVÁ ZAHRÁDKA

Učíme děti pečovat o rostliny a následně je využívat při přípravě stravy, Většinu sklizně využívá v kuchyni paní kuchařka. Děti přijdou do styku s bylinkami především při přípravě pohoštění pro maminky, které servírují na akci den pro maminky. Jsou však průběžně informovány o druzích bylinek, učí se je poznávat podle vůně a poznávat ve své stravě.

2.4.2 ZELENINOVÁ ZAHRÁDKA

Slouží jako praktická ukázka při výuce o ovoci a zelenině. Děti jsou svědky a účastníky sázení zeleniny a jsou u celého procesu růstu rostliny od klíčení po sklizeň. Učí se o plodiny pečovat – zalévají, plejí, okopávají. Současně jsou nenásilně vedeny ke konzumaci zeleniny. Pěstujeme především hrášek, mrkev, ředkvičky, kedlubny, rajčata. Děti mohou některé druhy samy sklízet a při dodržování stanovených pravidel konzumovat. Dále pěstujeme cibuli, špenát, salát a kopr, které pak využíváme v kuchyni.

Zahrada byla na jaře 2015 doplněna o keříky angreštu, ostružin, malin, rybízu, borůvek a hroznového vína. Vše bylo konzultováno s odborníky, aby doba sklizně odpovídala školnímu roku. O prázdninách 2015 zahrada projde další rekonstrukcí. Bude doplněna o herní prvky, Zoo, altán, vodní koutek a další prvky pro environmentální výchovu.

2.5 OKOLÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Naše škola má velikou výhodu ve své poloze. Naše obec je velmi klidná a provoz je minimální. V blízkosti máme polní cesty, park a možnost využívat prostory pietního území v Lidicích. Máme také možnost pozorovat biotop louky, lesa, potoka a rybníku. Pohyb v těchto prostorách je bezpečný, je mimo komunikace a na většině území je udržovaný travnatý povrch.

S dětmi všech těchto prostor využíváme k dlouhým procházkám, učení se v přírodě, pozorování, objevování a tvoření z přírodnin. Děti jsou velmi vytrvalé v chůzi, běhu a umějí zvládat i náročnější terén. Učí se chodit po schodech, přelézají překážky, v bezpečné výšce lezou po stromech, umí se bezpečně pohybovat v okolí vody a při všech těchto činnostech se učí přírodu chránit.

Vzhledem k dobré dostupnosti okolních obcí, je možnost pěších výletů do místa bydliště většiny dětí. Seznamují nás tak se svým bezprostředním okolím, učí se poznávat svou obec a vážit si jí.

2.6 SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI A DALŠÍMI INSTITUCEMI

Základní podmínkou úspěšného výchovného působení na děti je spolupráce s rodiči, a proto usilujeme o vytváření partnerských vztahů s nimi. Průběžně vedeme s rodiči dialogy o jejich dítěti a snažíme se jim poskytnout dostatek informací, které je zajímají nebo které jsou podle nás důležité. Často s rodiči komunikujeme přes email. Rodiče si mohou domluvit s pedagogem konzultační schůzku, na které uslyší podrobnější hodnocení svého dítěte, domluví se na řešení daného problému, který povede ke zlepšení výsledků u dítěte. Rodiče mají možnost účastnit se akcí mateřské školy a pomáhat s jejich organizací. Mohou projevit své nápady a iniciativu. Snažíme se, aby se rodiče podíleli i na úpravě a zvelebování školy (např. pomoc při péči o zahradu, při péči o školní zvířata, při údržbě vnitřních i venkovních prostor, atd.). Jednou ročně rodiče vyplňují dotazník, který považujeme za velmi důležitou zpětnou vazbu pro naši práci.

2.6.1 PLÁN SPOLUPRÁCE S RODIČI

- „Příprava na mateřskou školu“ - Před nástupem do MŠ mohou rodiče využít možnosti návštěv s dítětem (organizované s doprovodným programem pro nové děti a informacemi pro rodiče)
- Během měsíce září umožnění novým žákům postupné zvykání na nové prostředí (zohlednění individuálních potřeb dětí a představ rodičů)
- Dle zájmu a potřeb rodičů individuální i skupinové schůzky
- Pololetní schůzka rodičů předškoláků
- Společné prožívání tradičních zvyků, svátků (oslava Dne matek, Dne otců, oslava příchodu jara, atd.)
- Vystoupení dětí pro rodinné příslušníky (pololetní a závěrečné)
- Vystoupení dětí na různých oslavách obce (rozsvěcení vánočního stromu, akce v Lidickém Památníku, v Galerii, atd.) a v domově pro seniory Oáza
- Spolupráce s Mateřským centrem Lidičky – spoluvytváření zájmových kroužků pro děti i pro rodiče s dětmi
- Spoluúčasť na úpravě a údržbě prostor školy
- Možnost vyjádřit se k dění ve školce ústně nebo pomocí dotazníku, který rodiče dostávají jednou ročně
- Sponzorství (možnost jakkoliv přispět na vybavení a pomůcky školy)

2.6.2 AKCE POŘÁDANÉ KAŽDÝ ROK

Drakiáda

Podzimní akce pro rodiče s dětmi. Pouštění draků a prožití hezkého odpoledne s rodiči a sourozenci.

Pochod pana Fouse

Akce pro rodiče a děti nejen z mateřské školy, ale zveme i obyvatele obcí. Probíhá v sobotu v měsíci září (říjnu). Je pojmenována po knihovníkovi a tvůrci lidického Zpravodaje panu Zdenku Fousovi. Trasa vede od mateřské školy na cyklostezku Hřebeč – Běloky a z Bělok do Makotřas, kde se u dětského hřiště opékají buřty. Cestou děti plní společně s rodiči úkoly. Cílem je posilovat rodinné vztahy, význam rodiny a prohlubovat dobré vztahy mezi rodiči dětí i obyvateli okolních obcí.

Vynášení Moreny

Akce pro rodiče a děti, která se koná většinou první jarní den. Průvodem jdeme od školy do areálu lidického Památníku k potoku, kde děti vítají jaro krátkým vystoupením a házením Moreny do potoka. Oslava jara je zakončena výrobou létěčka - vrbovou větvičkou ovázanou pentlí. Cílem je opět podpora rodiny, dobrých vztahů mezi rodiči a vnímání sounáležitosti s přírodou a starými tradicemi. Od roku 2013 je akce součástí zahájení sezony Památníku Lidice.

Velikonoční odpoledne

Jarní akce pro rodiče s dětmi, sourozenci i prarodiči. Pokud mají rodiče zájem, mohou se pochlubit svými dovednostmi s vyráběním velikonoční výzdoby, pletením pomlázky i technikou zdobení perníčků. Předem se na akci přihlásí se svým nápadem, a pokud je to v možnostech školy, zajistíme jim potřebný materiál. Odpoledne tedy probíhá jako velikonoční dílna, ze které si pak rodiče i děti svoje výrobky odnesou domů.

Návštěva okolních obcí Makotřasy a Buštěhrad

Velice oblíbená akce, kdy nás děti dovedou ke svým domovům, ukážou, kde bydlí, pozdraví se např. s prarodiči a prezentují to, co je pro ně v obci důležité a zajímavé.

2.7 SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI INSTITUCEMI

Obecní úřad

Děti z mateřské školy vystupují na akcích obce, jako je Rozsvěcení vánočního stromu, nebo Vítání občánků. Obecní úřad organizuje pro děti odcházející do první třídy slavnostní rozloučení s mateřskou školou.

Knihovna Lidice

Možnost prezentovat práce dětí ve výloze knihovny, návštěva knihovny v tematickém okruhu kniha.

Památník Lidice

Tato organizace velmi podporuje mateřskou školu a to především formou bezplatného přístupu na výstavy do Galerie, možností workshopů pro děti, organizováním divadelních představení v prostorách galerie. Děti vystupují na akcích pořádaných Památníkem. Máme možnost využívat celého pietního území k pobytu venku.

Oáza Lidice (Dům pro seniory)

Mateřská škola se účastní výstav pořádaných Oázou Lidice, v době Velikonočních a Vánočních svátků chodí děti navštěvovat seniory s krátkým programem a obdarovávají je vyrobenými dárky. Jeden z obyvatelů domova chodí s dětmi pracovat na školní zahradu a předčítá dětem pohádky.

Mateřské centrum Lidičky

Nabídka odpoledních aktivit pro děti z mateřské školy - angličtina, flétna, keramika a aerobic. Kroužky zajišťuje mateřské centrum, lektoři si děti vyzvedávají přímo v mš a jeden z kroužků se koná v prostorách mateřské školy. Dále společně realizujeme program Zvykání na školku, kdy zapsané děti mohou s rodiči docházet jednou v měsíci na dopoledne do mš. Součástí programu je beseda ředitelky mš s rodiči o zralosti dětí na mš, pravidlech v mateřské škole, adaptačním programem, výchovně-vzdělávacím programem atd.

ZŠ Buštěhrad

ZŠ Buštěhrad umožňuje po dohodě návštěvu školní družiny a prostor školy. Jednou ročně pořádá ukázkovou hodinu, které se účastní předškolní děti.

Junák Buštěhrad

Pomoc členů tohoto sdružení při akci Pochod pana Fouse

Obecní úřad Makotřasy

Zajištění občerstvení a příprava táboráku při akci Pochod pana Fouse

Mateřská škola Hřebeč

Využití zrekonstruované polní cesty mezi obcemi. Děti si vzájemně připravují hry s úkoly a hledání pokladů.

3 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program Strom nahrazuje původní vzdělávací program U nás na vesnici. Ten byl vytvořen původním týmem MŠ v roce 2009. Tento program jsme v letech 2010-2013 analyzovali a hledali si v něm oblasti, které nám vyhovují a místa, která bychom potřebovali změnit. Od dob vzniku tohoto programu se změnilo mnoho podmínek – kompletní výměna pedagogického sboru, jiná filozofie v přístupu k dětem, jiné prostory a věcné podmínky MŠ. Rozhodli jsme se proto vytvořit program nový, který naváže na to dobré, co v původním ŠVP bylo a zaktualizuje stávající stav, myšlení a vize školy.

Náš program jsme pojmenovali Strom a to z několika důvodů. Strom je pro nás symbol určité svobody, která sebou nese zodpovědnost. V mnoha zařízeních je zakázáno na stromy lézt. Ani my nedovolujeme riskantní a zdraví ohrožující lezení po výškách, ale naše vědí, co si mohou dovolit, na co jim síly stačí, jak se mají chovat, aby nedošlo k úrazu. Tato situace zastupuje jeden z hlavních přístupů k výchově dětí. Strom je také symbol přírody, součást naší zahrady, kterou se nám podařilo zrekonstruovat pomocí rodičů a dětí, což považujeme za velký úspěch. Strom je charakteristický i pro naši budovu, protože ji lemují dva vzrostlé listnaté stromy.

Ve slově strom jsou pilíře toho, čeho chceme dosáhnout:

Samostatnost – velice dbáme na to, aby se děti od začátku školní docházky učily samostatnosti. Nejen v sebeobslužných činnostech, ale v jednání s druhými, v řešení situací, v manipulaci s výtvarnými a pracovními materiály apod.

Tolerance – chceme, aby děti chápaly, že každý z nás je jiný a byly k chování svých kamarádů ohleduplní. Zásadní jsou pravidla, aby si vzájemně nekazily hru, aby daly prostor kamarádovi, který si chce zrovna hrát sám, aby se nikomu neposmívaly apod. Dobrým prostředkem je vzájemné hodnocení, diskuze o chování dětí a sebehodnocení.

Radost – nedílná součást veškeré výchovně-vzdělávací práce. Jeden z nejdůležitějších pilířů. Velkou snahou je, aby děti chodily do školky s radostí, aby měly čistou a ničím nezatíženou mysl a užívaly si všechny aktivity, které jsou jim nabídnuty dle svých potřeb.

Objevování – jedna z hlavních metod práce s dětmi korespondující se vzdělávacími trendy dnešní doby. Nepodávání hotových informací, vedení dětí k tomu, aby k závěru došly samy. Experimentace, práce ve skupinách, metoda pokusu-omylu.

Myšlení – myšlení v souvislosti s uvažováním o věcech, o chování, o pravidlech. Tento pilíř je důležitý především z toho důvodu, že se velmi snažíme, aby všechna pravidla měla svůj důvod a tento důvod děti dobře znaly. Cílem této snahy je, aby pravidla znitřněla, děti pochopily, že jsou k ochraně jejich zdraví, k respektování druhého, k zachování příjemné atmosféry ve třídě apod. a samy, bez neustálého upozorňování dospělého je užívaly.

Obsah našeho programu není nijak zvláštní, reflektuje změny v přírodě, roční období, tradice, oblasti, které jsou obsaženy v RVP. Naši jedinečnost vidíme v celkové atmosféře školy, v domácím prostředí, v úzkém vztahu s rodiči, a s dalšími institucemi, ve vstřícnosti a komunikaci. V tom, že máme naše děti rády.

Environmentální výchova

Obsahem vzdělávání, formou i snahou co nejlépe využívat zahradu školy a okolní prostředí, se nejvíce blížíme ekoškolce. Tou bychom se rádi v budoucnu i staly, tak jak máme uvedeno v naší koncepci. Již jsme registrováni v organizaci Mrkvička a v roce 2015 bychom se rádi přihlásili do programu Ekoškolka – metoda 7 kroků. Již se nám toho mnoho podařilo – třídění odpadu, využívání kompostu, minimalizace nákladů na spotřebu vody, elektřiny a plynu, rekonstrukce zahrady a zapojení rodičů do těchto snah. Děti se podílejí na pěstování zeleniny a bylinek, udržování zahrady a zpracování potravin. Chceme se více zaměřit na objevování toho, odkud se berou věci kolem nás. Chceme ještě více přesouvat aktivity ven a trávit více času s dětmi pozorováním přírody. Konkrétní aktivity jsou popsány v Plánu Environmentální výchovy.

Angličtina

Součástí ŠVP je výuka angličtiny. Děti se zábavným drilem naučí jednoduché fráze, porozumět povelům, jednoduchým otázkám apod. Slovní zásobu si rozšíří o slovíčka z oblasti – barvy, počítání, rodina, zvířata, jídlo, hračky apod.

Výuku zajišťuje ředitelka školy. Menší děti mají jednou týdně půl hodinovou lekci, starší 45 minutovou. Opakování je zařazováno ve vhodných chvílích během celého týdne. K výuce se používá částečně materiál Watts English a dále materiály a zkušenosti z výuky angličtiny v jazykové škole.

4 PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 VĚCNÉ PODMÍNKY

Činnost mateřské školy započala v roce 1972. Mateřská škola se skládá z pozemku zahrady a pozemku budovy školy. V roce 2013 byly prostory zahrady i prostory školy zrekonstruovány a zlepšila se tak celková funkčnost školy i její vzhled. Plocha třídy pro mladší děti je 51 m², pro starší děti 53 m². Ve škole je samostatná jídelna. Třídy jsou věkově homogenní. Děti jsou do tříd rozdělovány dle věku. Přihlíží se však k individuálním potřebám dětí – sourozenecké vztahy apod. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

4.1.1 PROSTORY ZAHRADY

Prostory zahrady projdou o prázdninách 2015 další rekonstrukcí. Výuková část zahrady bude vylepšena o bylinkové ostrůvky, upraví se záhony a přístup ke kompostu. Dále bude vybudován altán, ve kterém mohou být uskutečňovány venkovní výukové aktivity. Přibude vodní prvek pro hru s vodou a několik objektů pro environmentální výchovu jako hmyzí domeček, domek pro ježky i krmítko pro ptáky. Důležitou součástí bude malá zoo, kde budeme chovat králíky nebo morčata, abychom děti učili péči o zvířata. K relaxaci a hře bude instalováno houpačí hnízdo a další atrakce.

4.1.2 PROSTORY BUDOVY ŠKOLY

Prostory školy se skládají ze dvou prostorných tříd, dvou místností se sociálním zařízením, jídelny, šatny pro děti, kuchyně, šatny pro personál a skladu. Třídy jsou věkově homogenní.

Obě třídy jsou přizpůsobeny věkovému uskupení dětí, které je navštěvují. Děti jsou do těchto tříd rozdělovány dle věku (datu narození - určující věk je věk při nástupu dětí do konkrétního ročníku). Třídy jsou uzpůsobeny pro konkrétní věkovou skupinu dětí, prostředí třídy je podnětné, přehledné a je obměňováno vzhledem k potřebám učitelky i dětí. Přehledné a dostupné umístění hraček podporuje zájem dětí o různé činnosti, rozvíjí jejich tvůrčí aktivitu a samostatnost. Třídy jsou rozděleny na hrací koutky, které jsou upravené pro realizování konkrétních aktivit. Užívání hraček a pomůcek má svá pravidla, která se děti učí dodržovat (každá hračka má své místo, úklid hraček po skončení hry atd.).

Na vzhledu prostor školy se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci školy, rodiče a děti. Necháváme prostor pro vyjádření všech těchto subjektů a zohledňujeme jejich nápady a připomínky. Výzdobu školy tvoří zejména dětské výrobky, aby se děti, navštěvující školu, mohly pochlubit svým výrobkem. K prezentaci prací dětí používáme také nástěnky v šatně.

Vzhledem k malému počtu dětí ve třídách, a k nízkému počtu dětí navštěvujících tuto mateřskou školu, je toto rozdělení vyhovující. Předávání zkušeností ze starších dětí na mladší se děje v průběhu ranního scházení a odpoledních aktivit. Často se také děti schází na zahradě či vycházce.

Vybavení mateřské školy se v posledních letech z velké části obměnilo. Mnoho pomůcek i dalšího vybavení bylo nevyhovujících a opotřeбенých. Nyní vše odpovídá počtu dětí, jejich bezpečnosti a vyhovuje hygienickým normám a požadavkům. V neposlední řadě se zlepšil i estetický vzhled obou tříd. Jednotlivé prostory třídy jsou detailně popsány v TVP konkrétní třídy.

4.2 ŽIVOTOSPRÁVA

4.2.1 STRAVA

Stravování je zajištěno po celou dobu pobytu dítěte v MŠ. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly. Při stolování se snažíme děti vést k samostatné obsluze a kultivovanému stolování. Ovoce a zelenina jsou každodenní součástí jídelníčku

Dětem vaříme pestrou a zdravou stravu. Pomazánky jsou z tvarohu, lučiny, pomazánkového másla a vždy zdobeny zeleninou. Jako závěrka do polévek jsou převážně používány jáhly, pohanka, krupky, vločky, celozrnné těstoviny. Nezahušťujeme moukou. Bílou mouku kombinujeme s moukou celozrnnou. Pečeme domácí koláče, nepečeme z instantních produktů. Střídáme běžné, celozrnné a semínkové pečivo. Ovoce a zeleninu vybíráme dle sezony, dbáme na jeho kvalitu. Omáčky zahušťujeme rozmixovanou zeleninou. Vždy dbáme na estetický dojem jídla.

4.2.2 SPÁNEK PO OBĚDĚ

Mladší děti se převlékají do pyžam a mají dostatek času na kvalitní spánek. Pro děti, které neusnou, je po odpočinku připraven náhradní program. Starší děti mají kratší dobu odpočinku pouze na lehátkách s doprovodným poslechem pohádky. Doba odpočinku je přiměřená předchozí aktivitě a zatížení dětí.

4.2.3 PITNÝ REŽIM

Nápoje mají děti k dispozici po celý den. Mohou si je samy dle potřeby nalévat do svých připravených hrnečků. Děti mají vždy na výběr z čaje a šťáv. Mladší děti jsou na pitný režim upozorňovány. Při delších vycházkách mají děti pití ve svém batůžku a mají možnost se kdykoliv napít.

4.2.4 ČIŠTĚNÍ ZUBŮ

Čištění zubů probíhá v naší mateřské škole vždy po obědě. Děti jsou seznámeny s vhodnými hygienickými návyky (umýt si kartáček před i po čištění zubů, jak se zuby správně čistí atd.)

4.2.5 POBYT VENKU

Nedílnou součástí každého dne je i pobyt venku. Pouze v případě deště nebo špatné kvality ovzduší děti zůstávají ve třídě. Snažíme se během dopoledne strávit s dětmi dvě hodiny venku. Dopolední program se v rámci možností snažíme přesunout ven. Realizujeme zde některé konkretizované výstupy jako vyrovnávání svalových dysbalancí, užívání různých pomůcek k pohybu jako tříkolky, koloběžky apod., pohybovat se bezpečně ve skupině dětí, pohybovat se koordinovaně a jistě, a to v různém přírodním terénu.

4.2.6 OTUŽOVÁNÍ DĚTÍ

Vzhledem k zateplení školy se snažíme pravidelně větrat (po odchodu dětí na vycházku, před spaním atd.). Na vycházky oblékáme děti tak, aby byla zohledněna individuální potřeba dítěte a nastávající pohybová aktivita. Teplota ve třídách je 20,5 stupňů.

4.2.7 POHYBOVÉ AKTIVITY

V dopoledním programu máme každý den zařazenou pohybovou chvíli. Starší děti mají 1x týdně hodinu tělesné výchovy, jako přípravu na základní školu. Při vycházkách a pobytu na zahradě se snažíme dbát na spontánní pohyb dětí s různou obtížností terénu.

4.2.8 PRAVIDELNÝ DENNÍ RYTMUS

Spontánní hra se během dne střídá s činností řízenou pedagogem, děti mají pravidelný denní rytmus, který přizpůsobujeme aktuálním potřebám dětí a situacím během dne. Pedagogové se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

4.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Výchovně vzdělávací podmínky v mateřské škole se snažíme vytvořit tak, aby měli děti dostatek podnětů pro učení, rozvoj individuálních schopností a dovedností, seberealizaci a posilování sebevědomí. Snažíme se o vytvoření rovnoprávného vztahu mezi učitelem a žákem, i žáky navzájem, s určitými morálními hranicemi. Upevňujeme dobré vztahy mezi dětmi, vysvětlujeme jim základy společné komunikace bez konfliktů a nedorozumění. Učíme děti chápat potřeby a možnosti druhých a umět tyto potřeby zohlednit při vzájemné interakci.

Na počátku každého nového školního roku se snažíme, aby mělo každé dítě dostatek času a prostoru, zvyknout si na režim školy a na daná pravidla. Pravidla s dětmi stále opakujeme a vysvětlujeme si společně jejich význam. Během roku zohledňujeme individuální potřeby dětí i konkrétního kolektivu, snažíme se rozvíjet děti tak, abychom zohlednili individuální možnosti dítěte, aby dítě zažívalo úspěch a pochvalu za svou práci a bylo dále motivováno k vyšším výkonům podle jeho schopností a dovedností.

Program školy se skládá z měsíčních plánů, které jsou flexibilní a dají se podle konkrétní situace upravit. Reagujeme na podněty a zájem dětí o konkrétní téma nebo činnost, kterou následně dále rozvíjíme. Aktivity vybíráme přiměřené schopnostem dětí, užíváme více variant pro jednu aktivitu, aby dítě dostalo možnost uspokojivě splnit úkol vzhledem k jeho schopnostem. Necháváme dětem prostor pro vlastní aktivitu, přijímáme vhodně jejich nápady a připomínky a snažíme se je zkoumat a společně přijít na jejich pravdivost či je vyvrátit tak, aby závěr byl pro děti pochopitelný a srozumitelný.

4.4 ORGANIZAČNÍ CHOD ŠKOLY

Provoz naší školy je stanoven podle personálních podmínek, oprávněných potřeb rodičů a aktuálních potřeb dětí. Odpovídá právním a hygienickým normám pro předškolní zařízení. Provoz školy je od 7:00 – 16:30 hodin, v této době je zajištěn pravidelný denní rytmus, který se přizpůsobuje aktuální situaci (výlet, divadlo, vycházka, návštěva v ZŠ...).

Organizační řád školy je daný dobou příchodu a odchodu dětí ze školy a dobou jednotlivých jídel. Zbytek režimu je flexibilní a každá třída ho má stanovený jinak. Záleží také na konkrétní učitelce, probíraném tématu, denním programu, podmínkách pro pobyt venku a dětech a jejich aktuálním stavu.

Poměr řízené činnosti a spontánní hry je vyvážený a často se vzájemně propojuje a doplňuje (s tím souvisí i obměna pomůcek třídy vzhledem k tématu a k zájmu dětí). Děti mají dostatek času pro spontánní hru a mají možnost v této hře (pokud to dovolují prostorové podmínky) pokračovat odpoledne nebo následující den. Bohužel nemáme oddělené prostory pro odpočinek a tak nemůžeme nechávat všechny výtvary dětí do následujícího dne, ale snažíme se alespoň menší výrobky a stavby vystavit na skříňky nebo do míst, kde nebudou umístěny postýlky.

Řízená aktivita učitelky je připravována na každý týden podle TVP. Materiály a pomůcky může učitelka čerpat z vlastních zdrojů a ze skladu pomůcek přímo v mateřské škole, kde jsou umístěny pomůcky k jednotlivým tématům a ke každému tématu jsou šanony, ve kterých jsou

shromážděny písničky, básničky, náměty na výtvarné a pracovní činnosti, tělovýchovné náměty a další. Kontrola příprav učitelky je ze strany ředitelky školy.

Učitelka se věnuje dětem nejen při řízené aktivitě, ale podporuje i volné hry, pomáhá dětem vytvářet a zpestřovat námětové hry a učí je, jak hru rozvíjet a jak při ní spolupracovat s kamarády. Učitelka se snaží děti do společných her (ať už řízených nebo volných) začleňovat ohleduplně, jak oni samy chtějí. Umožňuje jim činnosti nejprve sledovat a pak, když děti o činnost projeví zájem, je do ní zapojit. Snaží se, aby se děti v mateřské škole cítily bezpečně a každodenní pobyt je naplňoval novými pozitivními zážitky a poznatky. Do programu jsou zařazovány činnosti individuální, skupinové i frontální.

Do řízené činnosti jsou každodenně zařazovány pohybové aktivity. Pokud pohybová aktivita v prostorách třídy chybí, je obvykle nahrazena pohybem venku, který se snažíme, aby byl spontánní, přirozený a přiměřeně náročný.

Počty dětí ve třídách odpovídají rozlohám tříd a přilehlému sociálnímu zařízení. V případě nízkého počtu dětí (méně než 15 dětí v obou třídách dohromady) jsou třídy spojovány. Pro tyto případy využívají učitelky zejména předávání informací ze starších dětí na mladší a dávají prostor volné společné hře dětí.

4.5 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Ředitelka mateřské školy Mgr. Soňa Macháčková má vystudovány Střední pedagogickou školu obor učitelka v MŠ, vysokou školu obor učitelka 1. stupně a vzdělání pro funkci ředitelky si doplňuje na UK Praha obor školský management, které momentálně z rodinných důvodů přerušila a nahradila kurzem pro ředitele škol v rámci celoživotního vzdělávání pedagogů. Ve funkci ředitelky je 5 rokem. Jako učitelka působila 17 let. Vzhledem k velkému úvazku přímé pedagogické činnosti a vzhledem k velikosti školy má ředitelka detailní přehled o situaci ve třídách, o projevech a chování všech dětí, o práci svých kolegyň, o chodu a činnosti všech zaměstnanců. Ředitelka se snaží všem svým zaměstnancům vytvořit nejlepší pracovní podmínky. Hlavní strategií je vlastní dobrý příklad. Za velmi důležité považuje dobrou, přátelskou atmosféru v kolektivu, kde všichni mají možnost vyjádřit se k chodu mateřské školy.

4.6 PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

V mateřské škole pracují dvě pedagogické a dvě nepedagogické pracovnice. Pedagogický tým je vyvážen. Paní učitelka Bc. Lenka Králová nastoupila do MŠ hned po studiu na vysoké škole a přinesla do týmu nové poznatky, nezdeformovaný pohled na vzdělávací systém a velkou chuť do práce nepoznamenanou dlouholetou prací s dětmi. Momentálně je na rodičovské dovolené. Blanka Barancová má vystudovány Střední pedagogickou školu v Praze obor učitelka MŠ a 21 let praxe. Zkušenosti má z Montessori MŠ a ze speciální mateřské školy Korálek. Od září 2015 nastupuje Barbora Sussemilchová, která je čerstvou absolventkou střední pedagogické školy. Každá z učitelek má svou třídu, na které se střídá s ředitelkou MŠ. Pedagogové se dále rozvíjejí a vzdělávají.

Paní kuchařka Lenka Oudránová je důležitou součástí týmu, protože nejen že svým přístupem k vaření a ke zdravé výživě podporuje fylozofii školy, ale aktivně se účastní akcí školy jako je drakiáda, den pro tatínky, brigády, vánoční besídky apod., kam připravuje pohoštění, ale pomáhá i při aktivitách jako pečení, vaření, pěstování a zpracování zeleniny apod.

Paní Vladimíra Burkytová je dlouholetou uklízečkou mateřské školy a také v případě potřeby pomáhá s naplňováním představ pedagogů a zajišťuje návrat prostor do původního stavu po všech akcích.

4.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ

Rodiče se spolupodílejí na chodu školy. Vzhledem k velikosti školy máme mnoho možností s rodiči během příchodu a odchodu dětí komunikovat, známe se se všemi osobně a usilujeme o přátelské vztahy. Rodiče mají možnost se kdykoli zeptat na informace ohledně jejich dětí i programu školy. Potřebám rodičů se snažíme vyhovět v rámci našich možností a možností školy. Provoz mateřské školy je přizpůsoben potřebě rodičů (na začátku každého roku zjišťujeme, kdy nejdříve a nejpozději jsou rodiče schopni si dítě vyzvednout a podle toho určujeme otevírací dobu).

Ke každému rodiči a jeho dítěti přistupujeme individuálně a zohledňujeme jejich konkrétní potřeby a možnosti. S rodiči konzultujeme prospívání jejich dětí dle zájmu rodičů a dle potřeb konkrétního dítěte. Společně se domlouváme na postupu při jeho výchově a vzdělávání. Chráníme důvěrné soukromí rodiny.

Během roku pořádáme několik akcí, kterých se mohou účastnit i rodiče a které slouží k seznamování rodičů navzájem i rodičů s učitelkami a vytváří tak bližší a důvěrnější vztahy mezi nimi. Na organizaci těchto akcí se mohou rodiče spolupodílet.

4.8 NABÍDKA ROZŠIŘUJÍCÍCH ZPROSTŘEDKOVANÝCH ČINNOSTÍ

V případě kroužků a nadstandardních aktivit zastáváme názor, že dobrá mateřská škola má takový program, že nabídne dětem širokou škálu činností a každé z dětí má možnost si v této nabídce vybrat. Pohybové, hudební, výtvarné i pracovní aktivity jsou součástí naší každodenní práce. Na žádost rodičů a v rámci spolupráce s mateřským centrem jsme se dohodli na nabídce aktivit, které organizačně zajišťuje Mateřské centrum. Aktivity jsou v odpoledních hodinách (konkrétně od 15:30), aby nenarušovaly program MŠ. Děti jsou odváděny přímo ze školky lektorem nebo ředitelkou do nedalekého centra, keramické dílny, nebo se aktivita odehrává přímo ve školce.

4.8.1 KERAMIKA

Po dlouholeté snaze se nám podařilo s MC zrealizovat plán keramické dílny. Obecní úřad poskytl prostory, mateřská škola získala keramickou pec jako sponzorský dar od sousední obce, centrum zajišťuje provoz a jeden z tatínků bezplatně vede kurzy keramiky. Na tento kroužek chodí pouze děti, které mají zájem, ale dílnu můžeme využít se všemi dětmi.

4.8.2 ANGLIČTINA

Lektorkou je maminka z MŠ, kroužek opět probíhá pod hlavičkou MC Lidičky. Děti se seznamují hravou formou se základy anglického jazyka.

4.8.3 FLÉTNIČKA

Možnost naučit se základům hry na zobcovou flétnu. Probíhá v MC Lidičky.

4.8.4 AEROBIK

Základy aerobiku, pohybová příprava, cvičení na hudbu. Cvičí se v prostorách MŠ.

Vzdělávací obsah školního vzdělávacího plánu je tvořen tak, aby se v něm všichni dobře orientovali a aby sloužil jako přehledný dokument při tvorbě plánů třídních. V jednotlivých měsících jsou uvedeny konkretizované výstupy dle materiálu vydaného MŠMT proto, aby pedagogové neopomenuli některou z oblastí. Je přirozené, že učitelky ve třídě s mladšími dětmi si kompetence přizpůsobí věku dětí a určí si své dílčí kompetence. Tyto kompetence jsou závazné. Forma a způsob je doporučen na základě dlouholetých zkušeností, na základě debat a diskuzí všech zaměstnanců a lze ho přizpůsobovat daným podmínkám. Témata i nabídka činností jsou pouze doporučení, učitelka tuto nabídku může rozšířit a doplnit. Co si pro který školní rok vybere a jakou cestu k naplnění kompetencí si zvolí, zpracovává do svého třídního vzdělávacího programu.

Již v charakteristice vzdělávacího programu jsme uváděli, že jednou z hlavních našich snah je, abychom děti vedli k co největší samostatnosti. V řešení každodenních situací, při osvojování si nových poznatků, při hře, při plánování aktivit komunikujeme s dětmi tak, aby rozvíjely tyto kompetence. Většina kompetencí je z oblasti **Dítě a jeho psychika**:

- Navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby...)
- Samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- Jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- Vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo kdyby) a verbalizovat je
- Verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
- Přicházet s vlastními nápady
- Zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznáme dospělé
- Samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
- Umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- Snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- Nebát se požádat o pomoc, radu
- Odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
- Plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- Přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- Přijímat pokyny
- Plnit činnosti podle instrukcí

Celkové klima školy se snažíme vytvářet tak, aby děti fungovaly jako zdravý kolektiv, kde má každý své místo, prostor pro svou hru i činnost, kde má kamarády, kteří mu na požádání pomohou. Tuto atmosféru se snažíme udržovat vytýčením jasných pravidel, vysvětlování jejich významu a důsledné dodržování. V komunitním kruhu rozebíráme kritické situace a snažíme se společně hledat správné řešení. Nejprve dospělý a později samy děti radí druhým, jak se zachovat, co udělali

nesprávně a jak by jednání mělo správně vypadat. Zařazujeme sebehodnocení i kolektivní hodnocení druhých. Podporujeme individualitu dítěte, ale vede děti k tomu, že nemohou svým chováním omezovat svobodu druhého. Snažíme se naplňovat tyto kompetence. Většina kompetencí je z oblasti **Dítě a ten druhý**:

- Bránit se projevům násilí
- Respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- Uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- Umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- Přijmout roli ve hře (jako organizátor, pozorovatel, spoluhráč)
- Reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- Hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- Přijímat drobný neúspěch, být schopné se z něčeho poučit
- Přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- Umět se přizpůsobit změnám
- Odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- Přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- Projevovat se citlivě k živým bytostem
- Přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce
- Respektovat rozdílné schopnosti
- Důvěřovat svým schopnostem

5.1 ZÁŘÍ

5.1.1 NABÍDKA TEMATICKÝCH CELKŮ

- prázdniny
- moji kamarádi
- u nás doma
- hra a hračka
- bezpečně ve školce i na procházce

5.1.2 NABÍDKA ČINNOSTÍ

- vytváření pravidel
- rozvíjení námětových her
- pravidla stolních her
- popis předmětu, prostoru, zážitku, fotografie, kamaráda
- hry na zapamatování jmen kamarádů, značky, pravidla
- vytváření návyků a jejich upevňování při hygieně, toaletě, jídle, oblékání
- činnosti na podporu dobrých vztahů v kolektivu a tolerance k druhým
- představení své hračky, rodinných rituálů, domácího mazlíčka
- čtení pohádek a jejich reprodukce
- grafomotorické cviky na velký formát
- seznámení a upevňování návyků práce s vodovými barvami, modelínou

- zpěv jednoduchých dětských písní, dechová cvičení
- hry s barvami
- hry, aktivity, činnosti na orientaci v číselné řadě
- počítání na prstech, počítání předmětů
- cviky na správné držení těla
- zdolávání nerovností terénu a nižších překážek při pobytu venku
- vysvětlení pravidel bezpečného pohybu ve školce i mimo ni
- objevování toho, jak věci fungují – vodovod, topení, elektřina
- zjišťování úrovně správné výslovnosti, diagnostika, doporučení logopedické péče

5.1.3 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- **Dítě a jeho tělo**
 - postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
 - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu
 - zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami – vodové barvy, modelovací hmota
 - pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné denní úkony – mytí rukou, používání toaletního papíru, splachování, používání kapesníku
 - udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
 - chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí
 - upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
 - tužku držet správně
- **Dítě a jeho psychika**
 - spontánně vyprávět zážitky
 - sdělit svoje jméno a příjmení a jména kamarádů
 - rozlišit barvy, odstíny
 - rozvíjet a obohacovat hru dle své představivosti a fantazie
 - spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, co dítě prožilo příjemného či nepříjemného
 - chápat, že číslovka označuje počet (5 prstů, je pět kuliček apod.)
- **Dítě a společnost**
 - dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
 - chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
 - zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, knížkami, věcmi denní potřeby

5.2 ŘÍJEN

5.2.1 NABÍDKA TÉMAT

- ovoce
- zelenina
- podzim
- les
- zdravý z přírody
- zahrada
- počasí

5.2.2 NABÍDKA ČINNOSTÍ

- smyslové hry, poznávání chutí, vůní, tvarů
- pozorování přírody
- práce na zahradě
- zpracování ovoce a zeleniny
- pečení, vaření, vaření čajů
- praktické činnosti – krájení, strouhání, míchání
- poznávání dalších výtvarných technik – křída, uhel, tuž
- sběr podzimních plodů
- hry s přírodninami – třídění, porovnávání, přiřazování
- zařazování dalších stolních her – pexeso, domino
- práce s labyrinty, skládání puzzlí
- zpěv písní s podzimní tematikou, hlasová cvičení, rytmická cvičení
- rýmování – vlastní písničky, říkadla
- seznamování s prací myslivců, péče o zvěř, hledání krmelců
- práce s bylinkovou zahrádkou a jinmi bylinkami
- zjišťování úrovně znalostí o nebezpečí kolem nás
- vyvozování toho, co je pro naše tělo nezdravé, nevhodné
- pozorování oblohy, zaznamenávání počasí, měření venkovní teploty
- pozorování větru, deště
- vyhledávání informací na internetu, v encyklopediích
- nácvik psaní svého jména – opis

5.2.3 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- **Dítě a jeho tělo**
 - přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
 - samostatně se oblékat, svlékat a obouvat, zapnout
 - znát základní zásady zdravého životního stylu (strava, otužování, sport, hygiena, pobyt v přírodě, odpočinek) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
 - uvědomovat si, co je nebezpečné
 - poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
 - rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
 - určit materiál a jeho vlastnosti, povrch
- **Dítě a jeho psychika**
 - svým jménem, popř. graficky označit své výtvary

5.3 LISTOPAD

5.3.1 NABÍDKA TÉMAT

- řemesla
- povolání
- příprava na advent
- podzim

5.3.2 NABÍDKA ČINNOSTÍ

- seznamování se starými řemesly – tkadlec, kovář, dráteník
- navštěvování institucí v obci a pojmenovávání profesí – prodavač, kadeřník, úřednice, atd.
- vyprávění o povolání rodičů
- výroba dárků na vánoční jarmark
- stříhání, lepení, práce se šablonou, netradiční výtvarné techniky
- nácvik vystoupení pro rodiče
- dramatizace
- rozvoj estetického vnímání – výzdoba třídy, školy
- výroba tradičních adventních předmětů – věnce, kalendáře
- zjišťování vlastností materiálů – tvrdost, povrch, ohebnost, zvuk atd.
- jak věci vznikají – mouka, papír, oblečení, nábytek, jídlo atd.
- činnosti na rozvoj jemné motoriky – navlékání korálků, šití, papírové koláže
- hry s přírodninami – listy, kaštiny, žaludy

- dokreslování obrázků
- hry na upevnění orientace vpravo-vlevo
- třídění předmětů podle daného pravidla
- řazení věcí podle velikosti
- hry s určováním polohy předmětu, hračky
- další procvičování počítání a porovnávání množství

5.3.3 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- **Dítě a jeho tělo**
 - pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 min a více)
 - napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
 - samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- **Dítě a jeho psychika**
 - dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu
 - rozlišovat vpravo-vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
 - rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. Dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
 - porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla, poznat, co do skupiny nepatří, třídit dle minimálně jednoho kritéria
 - orientovat se v číselné řadě 1-10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- **Dítě a svět**
 - orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí, vědět, co se v blízkosti školy nachází

5.4 PROSINEC

5.4.1 NABÍDKA TÉMAT

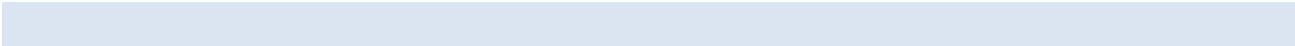
- Advent
- čert a Mikuláš
- Vánoce
- zima

5.4.2 NABÍDKA ČINNOSTÍ

- rozšiřování znalostí o českých tradicích a zvycích
- podporování významu rodiny a dobrých vztahů
- podporování citlivých a kladných hodnot jako – pomoc starým lidem, dělání radosti ostatním
- příprava a realizace vánočního vystoupení
- spolupráce s dalšími institucemi – OÚ, Památník Lidice, Oáza
- slovní hodnocení ostatních, sebereflexe
- práce s chybou, podpora sebevědomí, vytrvání v úsilí, radost z dosažení úspěchu
- život v obci, uvědomování si sebe jako součásti tohoto společenství
- pečení cukroví, perníčků
- výroba vánočních přání, výzdoba tříd
- estetika a bonton při slavnostních chvílích – společný oběd
- uvědomování si výjimečnosti některých okamžiků
- zpěv koled a vánočních písní
- přiměřené seznamování s příběhem Ježíše
- vnímání hudby prezentované na koncertě
- seznamování se slušných chováním při koncertě

- poznávání některých hudebních nástrojů
- upozorňování na správné zacházení s věcmi, učit děti neplýtvat, vážit si věcí kolem sebe
- konstrukce staveb podle plánek, návodů
- hudebně-pohybové hry, sladit pohyb s hudbou, zpěvem
- aktivity na správnou orientaci v řadě – první, poslední, za, před

5.4.3 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- **Dítě a jeho tělo**
 - doprovázet pohyb zpěvem
 - **Dítě a jeho psychika**
 - soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru
 - zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
 - orientovat se v řadě – první, poslední, uprostřed
-

5.5 LEDEN

5.5.1 NABÍDKA TÉMAT

- smysly
- lidské tělo
- zápis do školy
- čas, roční doby

5.5.2 NABÍDKA ČINNOSTÍ

- poznávání okolního světa svými smysly
- dramatická výchova
- získávání základních informací o lidském těle
- seznamování se zásadami hygieny a péče o tělo
- seznamování s principy první pomoci, tísňovými linkami
- nácvik chování v krizové situaci
- příprava na zápis do ZŠ
- pololetní hodnocení
- orientace v čase
- ujasnění si částí dne, dnů v týdnu, měsíce
- zkoumání jak lze měřit čas

- cvičení na upevnění pojmů před, po, včera, zítra, vloni
- práce s naučnou literaturou
- hry na orientaci v prostoru – třídy, zahrady
- hry na postřeh – co se změnilo, kdo chybí
- krátké a dlouhé samohlásky – sluchově rozlišovat
- práce v týmech, kooperace
- obkreslování jednoduchých tvarů
- vytleskávání slov
- upevňování znalostí o geometrických tvarech
- sluchová analýza písmen na začátku slova
- poznávání číslic a přiřazování správného počtu
- poznávání čeho je více a čeho méně, odhadem i zkouškou

5.5.3 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- **Dítě a jeho tělo**
 - otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
 - zavázat klíčku
 - postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
 - pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. Rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. Srdce, plíce, mozek, žaludek)
 - projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
 - vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- **Dítě a jeho psychika**
 - rozkládat slova na slabiky
 - vyčlenit hlásku na počátku slova
 - rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
 - zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si, co se změnilo ve třídě, na kamarádovi ...)
 - rozlišit známé chutě a vůně i zápachy
 - rozlišit hmatem vlastnosti předmětu, určit tvar, materiál, počet, velikost
 - dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
 - udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
 - napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára, křížek, vlnovka ...)
 - orientovat se v časových údajích v rámci dne (dopoledne, poledne, odpoledne ...)
 - rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase
 - orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
 - rozlišovat roční období i jejich znaky

5.6 ÚNOR

5.6.1 NABÍDKA TÉMAT

- zima v přírodě
- zimní radovánky
- zimní sporty
- pohádka
- Masopust

5.6.2 NABÍDKA ČINNOSTÍ

- seznamování dětí s tím, jak přezimují zvířata, rostliny
- vyvozování charakteristických znaků ročního období zima
- pozorování různých skupenství vody
- bobování, stavby ze sněhu
- poukazování na bezpečnost při zimních hrách
- učení správnému oblékání a ochraně zdraví
- povídání o různých zimních sportech, potřebném vybavení, zimní olympiádě
- předávání zkušeností ostatním z lyžování, bruslení
- seznamování s dětskou ilustrací – J. Lada
- práce s papírem, skládání, stříhání
- práce s číselnou osou
- práce se čtvercovou sítí, řádky, sloupce

- dramatizace pohádek, vlastních příběhů
- hry s loutkami
- jazykolamy, cvičení správné srozumitelné přiměřeně hlasité výslovnosti
- hry s přídavnými jmény – antonyma, synonyma, stupňování přídavných jmen, homonyma
- upevňování výrazů – první poslední, hned za, před
- hádanky
- vyjmenovávání předmětů zleva, zprava
- držení tužky, vedené čáry – shora dolů, zleva doprava
- zjišťování více a méně a o kolik

5.6.3 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- **Dítě a jeho tělo**
 - být pohybově aktivní po delší dobu (10 min a více)
- **Dítě a jeho psychika**
 - chápat jednoduché hádanky a vtipy
 - zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
 - vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy (např. Vymýšlet krátké dramatické scénky)
 - sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zleva doprava, popřípadě v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední, vést čáru zleva doprava, shora dolů
 - rozumět a používat základní pojmy označující velikost a hmotnost
 - posoudit počet dvou souborů a určit počet do 6 (o kolik je více, méně, je stejně)

5.7 BŘEZEN

5.7.1 NABÍDKA TÉMAT

- kniha
- ekologie
- příchod jara
- hospodářská zvířata
- můj mazlíček

5.7.2 NABÍDKA ČINNOSTÍ

- návštěva knihovny, hry na knihovnu, výroba knihy
- vyprávění o mé oblíbené knize
- seznamování s profesemi spisovatele, ilustrátora
- kombinované výtvarné techniky, abstraktní malba
- objevování koloběhu vody v přírodě
- ochrana vodních zdrojů, šetření vodou
- třídění odpadu, jeho využití
- výrobky z recyklovaných materiálů
- pozorování změn v přírodě
- vynášení Moreny – první jarní den
- předávání lidových tradic

- spolupráce s Památníkem Lidice
- seznamování s hospodářskými zvířaty, jejich užitkem a jejich mláďaty
- dokončování příběhů
- určování hlásek na konci slova
- skládačky z papíru
- tanečky, krátké sestavy – zapamatování pohybů, kroků
- skákání panáka, kuličky

5.7.3 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- **Dítě a jeho psychika**
 - vyčlenit hlásku na konci slova
 - dokončit příběh, pohádku
 - zapamatovat si různé zvuky např. zvířat, jednoduché kroky, pořadí cviků, krátký rytmický celek
- **Dítě a svět**
 - znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
 - uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí
 - všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
 - Spoluvytvářet pohodu prostředí
 - být citlivý k přírodě

5.8 DUBEN

5.8.1 NABÍDKA TÉMAT

- Velikonoce
- Česká republika
- dopravní výchova

5.8.2 NABÍDKA ČINNOSTÍ

- přiměřené seznamování s křesťanskou tradicí
- seznamování s lidovými zvyky a tradicemi
- zdobení vajíček a výroba předmětů s velikonoční tematikou
- velikonoční dílna pro rodiče
- seznamování se symboly České země
- práce s mapou, vlastními zážitky, fotografiemi
- seznámení s některými historickými událostmi naší země, důležitými osobnostmi
- práce s knihou České pověsti
- procvičování pravidel správného pohybu v blízkosti komunikace, jízdy na kole
- seznámení s některými dopravními značkami
- cvičení na bezpečné poznání hlásky na začátku slova i na konci slova
- vytleskávání slabik
- hry na třídění a logické myšlení – hra ANO x NE
- rozšiřování zásobníku dětských kolektivních her s pravidly

- vázání klíčky
- sebereflexe - co rád dělám, co mě baví, nebaví
- hry s míčem
- hledání piktogramů v okolí a jejich luštění
- luštění symbolů na mapách
- řešení labyrintů
- opisování písmen, číslic do písku, modelíny, hlíny apod.
- Hrát hry, kde je třeba reagovat na světelný nebo zvukový signál

5.8.3 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- **Dítě a jeho tělo**
 - znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici
- **Dítě a jeho psychika**
 - rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat
 - pochopit význam piktogramů, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí
 - rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou
 - chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. Vybrat předměty ve tvaru kruhu, zobecňovat – hračky, značky ...)
 - řešit labyrinty (sledovat cestu)
 - správně reagovat na světelné a akustické signály
 - rozpoznat odlišnosti v detailech (např. Vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, pexeso, puzzle)
 - odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat

5.9 KVĚTEN

5.9.1 NABÍDKA TÉMAT

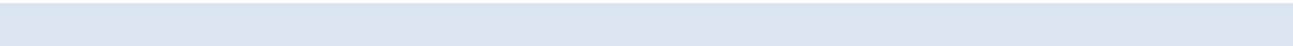
- rodina
- louka
- zahrada
- hmyz
- svět

5.9.2 NABÍDKA ČINNOSTÍ

- ujasnění vztahů v rodině a správné používání pojmů teta, strýc, sestřenice
- pozorování vývoje člověka – práce s vlastními fotografiemi, vyprávěním rodičů
- pečování o miminko
- povídání o tom, jaké to bylo, když byli rodiče malí
- povídání o mojí obci – historie Lidic
- noty
- sportovní den – závody v běhu, skoku, hodu ...
- práce s encyklopediemi a internetem
- vycházka k bydlišti všech dětí
- plánování a realizace slavnosti Den pro maminku
- příprava pohoštění – praktické činnosti – krájení, mazání, míchání, zdobení
- příprava dárku pro maminku

- seznámení s některými lučními květy
- stavby z přírodnin a jiné výrobky z nich
- pozorování hmyzu, vyhledávání v atlasech
- ochrana přírody
- hry u potoka a na louce
- příprava záhonů na setí
- předpěstování zeleniny
- pozorování klíčení a růstu
- seznamování s jinými kulturami a jejich zvyky

5.9.3 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- **Dítě a jeho tělo**
 - mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
 - uplatňovat postřeh a rychlost
 - **Dítě a jeho psychika**
 - tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat
 - poznat některé hudební znaky
 - prohlížet si knihy, atlasy, encyklopedie
 - zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače
 - **Dítě a společnost**
 - pochopit funkci rodiny a jejich členů
-

5.10 ČERVEN

5.10.1 NABÍDKA TÉMAT

- vesmír
- exotická zvířata
- loučení se školáky
- hurá na prázdniny

5.10.2 NABÍDKA ČINNOSTÍ

- práce s globusem, modelem sluneční soustavy
- návštěva planetária
- objevování vesmíru v knihách, práce s internetem
- vymýšlení jiných civilizací
- poznávání některých druhů exotických zvířat
- výlet do ZOO Zájezd
- kreslení zvířecí figury, modelování z hlíny, modelíny
- vyprávění příběhu podle obrázků, s pomocí otázek
- slavnostní vyřazování školáků
- závěrečné hodnocení
- návštěva dětí, které jsou již na ZŠ
- vyprávění o plánech na dovolenou
- den pro tatínky

5.10.3 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- **Dítě a jeho psychika**
 - vyjadřovat fantazijní představy
 - vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (s pomocí obrázků, otázek...)
- **Dítě a svět**
 - uvědomovat si, že jak svět přírody, tak svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
 - mít poznatky o své zemi
 - mít poznatky o existenci jiných zemí, národů, kultur
 - mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod.

Vzdělávací obsah je tvořen v souladu s RVP PV a s konkretizovanými očekávanými výstupy RVP PV. Na základě tohoto dokumentu si tvoří pedagogové na svých třídách během měsíce září své třídní vzdělávací plány, kde zohledňují momentální složení tříd, konkrétní věcné vybavení a své plány do daného roku. V třídním vzdělávacím programu jsou specifikovány konkrétní činnosti a konkrétní cílové kompetence, kterých chce pedagog dosáhnout. Dále si zde plánuje, jaké oblasti bude kdy evaluovat.

Nutno podotknout, že velkou většinu kompetencí rozvíjíme s dětmi denně. Při zaběhnutých rituálech, při komunikaci a celkovém chodu a filozofii mateřské školy.

6 EVALUACE

Evaluace plnění školního vzdělávacího programu probíhá jedenkrát ročně na pedagogické radě, zpravidla v měsíci dubnu.

Evaluace školního vzdělávacího programu probíhá jednou ročně, zpravidla v přípravném týdnu.

Evaluace plnění třídních vzdělávacích plánů

z pozice učitelky – po skončení tematického bloku si učitelka do třídní knihy, nebo na zadní stranu týdenního plánu zapisuje, jak se jí podařilo naplnit své představy

z pozice ředitelky – náhodné kontroly třídní knihy 2 x za pololetí, hospitace ve třídách 1 x za pololetí, každodenní pozorování

Evaluace dětí

Probíhá průběžně během roku dle stanovených oblastí v TVP. U dětí ve druhé třídě vydává pedagog slovní hodnocení na konci prvního pololetí (u předškolních dětí na základě testu školní zralosti) a na konci školního roku. U mladších dětí pedagog vydává slovní hodnocení pouze na konci školního roku. Pedagog je povinen evidovat pokroky dětí do tabulek, zakládat jejich práce s označením data a případnou poznámkou.